DZIENNIK POLSKI

ORGAN STRONNICTWA POLSKIEJ DEMOKRACJI

Nr.618 SOBOTA 8.STYCZNIA 1943 r. ROK V.

RZAD RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ DO KRAJU.

Premier Stanisław Mikołajczyk wygłosił przez radio przemówienie do Kraju,mające charakter równocześnie orędzia i rozporządzenia,a które podajemy w dosłownym brzmieniu :

P O L A C Y.

Stajemy na nowym zakręcie historii - wojska sowieckie w zwycięskim pochodzie przekroczyły granicę Polski. Staje przed nami widmo klęski naszego wroga,z którym walczymy od 1.września 1939 r. Bliskie jest nasze wyzwolenie i ostateczny rozrachunek z Niemcami. Wolelibyśmy,aby wkraczająca armia nie była tylko - sojusznikiem naszych sojuszników - ale także naszym sprzymierzeńcem. Znane Wam jest stanowisko rządu z dnia 27.lo.1943. Rząd wydał polecenie do organizacji podziemnych prowadzenia nadal bezwzględnej walki z okupantem,unikania konfliktów z wkraczającymi wojskami sowieckimi,które wobec braku stosunków dyplomatycznych obu rządów,mogłyby powstać. Wreszcie wrazie nawiązania tych stosunków,współdziałanie z armią sowiecką. Jeszcze w ostatnich dniach podjęliśmy próby,w celu połączenia we wspólnym wysiłku narodów sprzymierzonych Waszej walki,która rozpoczęła się z dniem 1.września 1939 najazdem Niemców na Polskę. Walka ta prowadzona jest bezwzględnie,bez pardonu i daje dowód nienaruszalności praw Polski do niepodległości,uszanowania praw obywateli i władz w każdej sytuacji wojennej. Naród polski spełniając swój obowiązek,żąda równocześnie uszanowania naszych praw. Z tej wojny,w której za nami jest mord i rabunek,a przed nami Karta Atlantycka i cztery wolności - Polska powstanie silna,wolna i niepodległa. Jestem pewny,że spokój i równowaga nie opuszczą Was w tych najcięższych,nadchodzących szybko chwilach. Swiat cały wie,że Niemcy nie potrafili wkraść się do Waszych serc i umysłów - panują tylko na powierzchni. Państwo polskie istnieje,chociaż jego życie polityczne,gospodarcze,społeczne i wojskowe musiało wejść w podziemia. Nadeszła chwila,w której rząd polski może ujawnić Wam postanowienie powzięte z kierownictwem krajowym w roku 1942,podpisane przez Prezydenta R.P. gen.Sikorskiego i cały rząd. Na mocy tego dekretu najwyższą władzę w Kraju sprawuje Minister-delegat Rządu Rzeczypospolitej w ścisłym porozumieniu z dowódcą armii krajowej i w ścisłej współpracy z rządem w Londynie. Delegat rządu aż do czasu powrotu całego rządu do Kraju,jest wyposażony we wszystkie kompetencje premiera i jako taki jest upełnomocniony do wydawania obowiązujących zarządzeń. W ten sposób spełniony jest twardy obowiązek państwowy od czterech lat wojny i okupacji niemieckiej. Nadejdzie dzień,w którym delegat rządu ujawni swoje nazwisko i miejsce pobytu. Dziś znacie tylko jego polecenia i rozkazy z podpisem delegata rządu. Obywatele. Wierzę,że poczucie odpowiedzialności niezawiedzie,że każdy z Was nawet w najdalszym zakątku naszej ziemi ojczystej,spełni swój obowiązek godnie i z determinacją. Powstanie silna,wolna Polska - a w niej wolny i szczęśliwy obywatel.

NOWA OFENZYWA SOWIECKA - ROSJANIE POSUWAJA SIE WGŁAB POLSKI.

Moskwa doniosła wczoraj o nowej ofenzywie,trwającej dwa dni,a prowadzonej przez armię gen.Koniewa w łuku Dniepru. Front niemiecki został przełamany na szerokości loo km. i głębokości 4o km.,rozbitych zostało 5 niem.dywizji i zdobyto 12o miejscowości. Kirowograd został zupełnie otoczony. Na północ od Kirowogradu wojska gen.Koniewa połączyły się z lewym skrzydłem gen.Watutina,co odcięło znaczne siły niemieckie,znajdujące się bliżej Dniepru. Armia Watutina rozwija swe uderzenie na południe i zachód. Na połudn.wschód od Białocerkwi zdobyto Taraszczę, na wschód od Winnicy - Lipowiec. Tu coraz bardziej zagrożone są Winnica i Zme-

rynka. W swym pochodzie na terenach polskich Rosjanie zdobyli Rokitni i Klesów, ten ostatni położony o 4o km. na zachód od granicy rosyjskiej i 2o km.od Sarn. Zajęto również 7o miejscowości polskich. - W rej.Newla odzyskano 9o miejscowości i stację kolejową Własja.

Wojskowi rzecznicy Niemiec zapowiadają,że wrazie potrzeby opuszczone zostaną całkowicie tereny Rosji,jeżeli tego wymagać będzie całość linii obronnych i frontu wschodniego. Gdyby jednak Rosjanie osiągnęli linię Bohu,naftowe pola rumuńskie znajdą się w zasięgu sowieckich eskadr bombowych.

LOTNICTWO KRUSZY RZESZE.

W nocy na 6.bm.bombowce RAF-u wykonały silny nalot na Szczecin. Ponieważ równocześnie pozorowano nalot na Berlin, gdzie skupiła się cała obrona wroga, nad Szczecinem nie było ani jednego aparatu niemieckiego. Na port i miasto zrzucono ponad 1.ooo ton bomb. Zniszczenia i szkody są olbrzymie,a kłęby dymu nad Szczecinem sięgają czterech tys.metrów. Wczasie bombardowania Berlina przez formacje Moskito stwierdzono,że do dziś trwają w Berlinie pożary po niedzielnych nalotach, -- w czasie których zrzucono po 1.ooo ton bomb rano i wieczór. Ruch kołowy w mieście został wstrzymany,połowa załóg fabrycznych nie przyszła do pracy. Od dwóch dni trwa gwałtowna ewakuacja Berlina.

Wczoraj w dzień silne formacje latających fortec i Liberatorów atakowały południowo-zachodnie Niemcy. Brak jeszcze szczegółów. Bazy niemieckie w półn.Francji i Pas de Calais są bombardowane siódmy dzień z rzędu. Wczoraj 75o bombowców przeprowadzało akcję niszczycielską. ---- W czasie dwukrotnego nalotu dziennego na Kilonię Amerykanie zestrzelili 97 niem. myśliwców,tracąc 37 aparatów.

INNE FRONTY.

POŁUDNIE. - VIII armia opanowała nowe masywy górskie na północ od Ortony. -- V armia zdobyła San Vittorio po zaciętych walkach. Brytyjskie kontrtorpedowce bombardowały urządzenia portowe w Pescara nad Adriatykiem.

PACYFIK. - Dalsze postępy amerykańskiej piechoty na wschód od przylądka Gloucester. Od wylądowania tam oddziałów amerykańskich Japończycy stracili 2.ooo w zabitych.

ROZNE WIADOMOSCI.

- Inspektor lotnictwa polskiego w Anglii podał dane o działalności polskich lotników. Piloci polscy zestrzelili w roku 1943-61o maszyn wroga,prawdopodobnie 1o3 dalsze, a uszkodzili 21o. Wykonano 7o3 naloty, ---- w których brało udział 6.35o samolotów.Lotnictwo polskie otrzymuje pełną pomoc sprzymierzonych w dziedzinie szkolenia nowych -- zastępów lotników.

- W państwach wasalskich klęski Niemców powodują coraz głębsze poruszenia i przemiany. Na Węgrzech przywódca totalistów i germanofil Imredy,oskarża lewicowe partie o sprzyjanie aliantom. W Rumunii król Michał opuścił Bukareszt i udał się do zamku myśliwskiego nad granicą węgierską. Wyjazd jego wywołał w stolicy liczne komentarze.Rząd bułgarski zaproponował korpusowi dyplomatycznemu opuszczenie Sofii,motywując propozycję nalotami sprzymierzonych. Rząd fiński zaproponował Niemcom obsadzenie własnymi wojskami północnego frontu,a także zmobilizowanie kilku roczników celem zluzowania wojsk niemieckich. Niemcy odrzucili tę propozycję. Rząd fiński powodował się chęcią pozbycia się Niemców. W Niemczech panikę i defetyzm,rosnące na tle nalotów i klęsk na Wschodzie, próbuje gestapo wyplenić ulicznymi egzekucjami,stosowanymi w Polsce już od miesięcy.

- W Ameryce oddano do służby nowy typ samolotu myśliwskiego z napędem rakietowym. Jest to wynalazek pilota angielskiego dokonany 1o lat temu,a polegający na tym,że powietrze doprowadzane przez rury pod skrzydłami i kadłubem miesza się z gazami spalinowymi i pod silną kompresją powoduje wybuch,poruszający samolot. Samolot niema śmigieł,jest znacznie lżejszy i osiąga większą szybkość.

- W skład dowództwa inwazyjnego wszedł świeżo mianowany dowódca angielskiej armii macierzystej gen.Franklin,którego zadaniem jest dostarczanie rezerw na europejski plac wojny. Główna kwatera gen.Eisenhowera znajdować się będzie w Gibraltarze.

NA FUNDUSZ PRASY : Goryl-5o,N.B.-1oo,Bułka-5o,Rzemieślnik-5o,Florek-5o,Ulica-5o,R.3o - 5o,Armata-5o,Kiwdul-1oo,Li-Ja-5o,Kogut-6o, Stary Koń-15o,Od Franka-1oo,Dzibałki-4oo, - Fajtłapa-2o,Bronik-2o,Hitler 6-5o,Wieliczka -3o,Zwrot-5o,Rak-5o,Agnes-2o,Groń-5o,Sąsiadka-2o,Zyła-2o,Jodła-2o,Wujek-1oo,Kochany - Adaś - farba i matryce.

NA WIEZNIOW I RODZINY : Energiczny i Mańka-46o,Warcaby-22o,Zbych-3o,Kawu-1oo zł.

OSTATNI CYWIL .

br. P. 618/44

Jest to tytuł powieści napisanej przez utalentowanego autora niemieckiego Ernesta Glaesera. Bohaterami powieści są hitlerowcy,których działalność w okresie monachijskim t.j.od założenia partii aż do objęcia władzy,autor po mistrzowsku opisuje. Książka ta jest prawdziwym dokumentem,napisanym przez Niemca,uważnego obserwatora przebiegu wydarzeń w republice wejmarskiej i umiejącego stawiać prognozy które się dziś sprawdzają. Co więcej - książka ta miała pełnić rolę ostrzegawczą dla narodu niemieckiego,że znajduje się na pochyłej drodze ku przepaści. Roli tej książka nie spełniła,gdyż reżim hitlerowski nie mógł być w swym rozpędzie zahamowany dziełem literackim,a tylko ostrym mieczem. Mimo to krótkie omówienie tego dzieła w tej chwili,gdy wypadki toczą się z gwałtownym tempem unaoczni nam wszystkie zbrodnie i winy hitlerowskiego reżimu.

Ostatnim cywilem jest "dobry" Niemiec Bäuerle,który solidną i uczciwą pracą dorobił się w Ameryce wielkiego majątku. Po zapoznaniu się z zasadami konstytucji wejmarskiej z roku 1919,zrealizował znaczną część majątku i z jedyną córką Ireną wrócił do rodzinnego miasta Siebenwasser nad Renem położonego,aby resztę życia spędzić na pracy dla ukochanej ojczyzny,która teraz z cesarskich i pruskich koszar przeistoczyła się w jego mniemaniu w wolną i demokratyczną republikę. Chełpił się nawet,że Niemcy mają nadmiar wolności. A tymczasem ... W miasteczku Siebenwasser organizacja hitlerowska zatacza coraz szersze kręgi. Wciska się skrycie do magistratu,na pocztę,do urzędów,do gimnazjum,do teatru,do prasy. Wszędzie działa jedna i ta sama ręka kierowników organizacji wojskowej i propagandy,nie cofając się przed żadnym aktem gwałtu,szantażu,przekupstwa,terroru a nawet kradzieży. Partia hitlerowska pozbawiona wszelkiej etyki i zasad moralnych opanowuje przede wszystkim organizacje młodych,których uczy nieposłuszeństwa wobec szkoły,których odbiera rodzicom i sprowadza na manowce,a nawet wciąga w najgorsze bagno homoseksualizmu. Jedynym celem partii jest wzrost jej siły i zagarnięcie władzy. Za wszystkich myśli Führer i za wszystkich postanawia i jemu się należy bezwarunkowe posłuszeństwo. Kierownicy partii w Siebenwasser to utrzymankowie prostytutek, defraudanci pieniędzy partyjnych,które zużywają na osobiste cele.

Autor opisuje dokładnie,barwnie i szczegółowo bagno partyjne w Siebenwasser,wszystkie zbrodnie hitlerowców i wszystkie cierpienia spokojnego mieszczaństwa. Bo miasto Siebenwasser jest mikrokosmosem reprezentującym Grossdeutschland. Bo w całych Niemczech partia jest taka sama jak w Siebenwasser.

Naprzeciw zorganizowanej w tajne i karne związki partii hitlerowskiej stoi rozbite niemieckie społeczeństwo oraz małożywotne partie polityczne: centrum,socjaliści i komuniści. Zwolna ale konsekwentnie wszystko przechodzi na stronę tych,którzy obiecują uwolnić Niemcy od Żydów,kapitalistów,uwolnić od biedy i hańby traktatu wersalskiego. Przechodzą na stronę hitlerowców ze sztandarami. I tu w książce na uwagę zasługuje charakterystyka Niemiec : jak w chwili zwycięstwa nie znają umiaru,tak w okresie klęski gotowi są znosić najbardziej haniebne upokorzenia,byle wyłgać się od słusznej kary. Politycznie nie są zdolni do demokracji i dlatego zawsze przewodzili im Prusacy,z tego też powodu bez bólu rozstali się z republiką wejmarską i z rozwiniętymi sztandarami przeszli do trzeciej Rzeszy na czele której stanął Führer. Tak pisze Niemiec o Niemcach.

Świetnie są przedstawione te dwa światy stare i nowe Niemcy na terenie szkoły. Uczeń gimnazjum Hans wziął udział w demonstracji hitlerowskiej w teatrze i odpowiada za to przed dyrektorem. "Coś krzyczało w starym dyrektorze,gdy tych wspaniałych młodzieńców widział zbaczających na drogę ciemności i ślepej pychy,kipiał w nim gniew za tak straszliwe uwodzicielstwo i nikczemne bałamucenie młodych dzieci. Nareszcie wybuchnął : ongi był przynajmniej Alcybiades,który bogom strącał głowy i uwodził młodych,ale to był Grek.- Lecz dzisiaj trzyma was w szponach barbarzyńca,tępy czciciel przemocy i siły,czarownik i szarlatan /ta charakterystyka Hitlera utrzymana jest konsekwentnie w powieści do końca/. Hans nie wytrzymał i uderzył w twarz starego dyrektora szkoły,mszcząc zniewagę wodza. Acz z trudnością,powoli stary dyrektor opanował się,patrzył na Hansa z miłością - dobrzy z was chłopcy mój Hansie,wszyscy wierzycie,że Niemcy zostały zdradzone. Chcecie je ratować. Zaratujecie je na śmierć."

Jeszcze dobitniej przestrzega autor Niemców przez usta inwalidy z wielkiej wojny. Kierownik organizacji wojskowej namawia inwalidę aby wstąpił do partii i otrzymuje odpowiedź :

Byłem na wielkiej wojnie i wiem co wojna. Ja się na takie rzeczy wziąść nie dam.

To co robicie - prowadzi do zguby. A gdy przyjdzie do nieszczęścia,to nikt nie -- chce być uważany za sprawcę. Pan zna całą chryję wojenną. Poraz drugi żaden naród - nie wytrzyma czegoś podobnego ; jeśli się to powtórzy,to naród zejdzie na psy. Tak jest,naród zawojuje się na śmierć. A wy - jesteście temu winni".

W końcu przybywa do Siebenwasser sam wódz i zdobywa je w całości dla siebie. - Bauerle - ostatni cywil - był także na - zebraniu,ale nie uległ fascynującej sile wodza i zachował zdrowy sąd o wypadkach.- Po zwycięstwie Führera powrócił wraz z - córką do swych fabryk w Ameryce.

MORSKIE KLESKI NIEMIEC.

Zatopienie dnia 26.grudnia ub.r. koło przylądka Nord Cap nowoczesnego pancernika niemieckiego "Scharnhorst",jest z jednej strony poważnym ciosem dla prestiżu, a z drugiej nie małą stratą dla marynarki niemieckiej. Równocześnie fakt,że Niemcy- aby przeciąć Anglosasom drogę do Archangielska czyli aby uniemożliwić dostawy -- dla Sowietów przez wody północne,wysłali największe jednostki swojej floty wojennej,a równocześnie jedyny swój pancernik- zdolny do akcji bojowej - świadczy,że w - obecnej chwili gdy Rosjanie rozpoczęli - wielką ofenzywę,zadanie,która flota miała wypełnić było ogromnej doniosłości. Otóż to przede wszystkim biorąc pod uwagę, dochodzi się do przekonania,że zatopienie - "Scharnhorsta" było czymś więcej niżeli - zmniejszeniem niemieckiego tonażu morskiego,bo jednocześnie i klęską,która niewątpliwie będzie miała poważny wpływ na rozwój walk na froncie wschodnim. Niemcy bowiem nie rozporządzają już odpowiednimi - siłami,któreby mogły przeszkodzić angielskim transportom do Archangielska.

Równocześnie jeszcze silniej podkreśla fakt,który dotychczas Hitler na każdym kroku lekceważył,że potęga morska może posiadać również doniosłe znaczenie -- dla rozwoju operacyj lądowych. Hitler --- twierdził bowiem,że Niemcom nie potrzeba floty wojennej,jeśli posiadają odpowiednią ilość łodzi podwodnych,które mogą -- niszczyć siły morskie nieprzyjaciela. Nie brał przy tym tego w rachubę,że jeżeli - wojna przedłuży się,to flota wojenna prędzej czy później odegra doniosłą rolę. - "Genialny" kanclerz popełnił tutaj znowu dwa błędy. Jeden : nie przypuszczał,że - wobec nowych metod walk na morzu,łodzie - podwodne przestaną być groźnym przeciwnikiem i że to właśnie odda ostatecznie Anglosasom zwycięstwo w wielkiej bitwie o - Atlantyk. Drugi : nie sądził,że wojna tak długo będzie trwała i że wskutek tego flota wojenna stanie się niezbędnym współczynnikiem w obecnych walkach. Dlatego nie --- przez przeoczenie znalazł się w Berliner - Lokal Anzeiger artykuł,w którym autor niedyletant ale sprawozdawca morski otwarcie oświadczył,że Niemcy,którzy dotychczas lekceważyli sobie angielską flotę wojenną, - muszą w pospiesznym tempie starać się o - wybudowanie własnej floty,ponieważ jej --- brak wpłynąć musi bardzo poważnie na rozwój wypadków wojennych. Zapomniał przy tym autor,a może raczej nie chciał o tym wspominać,że dzisiaj wybudowanie pancernika to kwestia trzech lat. Otóż to wszystko biorąc pod uwagę można dopiero zrozumieć, jak poważną klęską dla Niemiec było zatopienie Scharnhorsta. Dziś pozostał im tylko pancernik "Tirpitz",unieruchomiony z powodu - szkód,jakie poniósł podczas rajdu miniaturowych łodzi podwodnych we wrześniu ubiegłego roku i "Gneisenau",który na skutek - nalotów w Brzeście a potem w Kilonii do końca wojny nie wchodzi w rachubę. Pozostały- jeszcze dwa "kieszonkowe" pancerniki Scheer i Lützow po 10.000 ton,których jednak - za pancerniki we właściwym znaczeniu uważać nie można. W ten sposób angielskim 15-tu pancernikom w obecnej chwili mogą Niemcy przeciwstawić jedynie dwie małe jednostki wojenne. Następnie,gdy Anglicy posiadają 60 krążowników,Niemcy ledwie kilka,gdy Anglicy mają 6 lotniskowców,a Amerykanie zaś 42,Niemcy wprawdzie 8 lat temu przystąpili do budowy lotniskowca,ale po tym wszelki - słuch o nim zaginął. Wreszcie niemieckim - łodziom podwodnym mają Anglicy do przeciwstawienia ponad 300 kontrtorpedowców i około 300 korwet. To krótkie porównanie wobec przedłużającej się wojny,świadczy o - trudnym położeniu Niemiec. Bo przecież wygranie przez Anglosasów bitwy o Atlantyk , to wzmocnienie frontu zachodniego,czemu - Niemcy w żaden sposób nie mogą przeszkodzić :, brak floty na morzu Śródziemnym - pozwala Anglosasom na swobodne dostawy dla Rosji przez Bliski Wschód. Wreszcie ostatnia wygrana bitwa przy Nord Cap i zatopienie Scharnhorsta,to otwarcie drogi do Archangielska czyli również wzmocnienie frontu wschodniego.

NA FUNDUSZ "NARÓD ZIEMIOM GRANICZNYM" Pendzel-20,Boruta-20 zł.

-.-.- -.-.-.-.-.-.-.-.-.- -.-.-.-.-.-.-.

ZASILAJCIE FUNDUSZ PRASOWY.

-.-.-.-.- -.-.-.-.-.-.-.-.-.-.- -.-.-.

---oooOOoooo---